



A KÜLÖNPRÓBÁZÁS SZABÁLYAI



SZÉCHENYI 



MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap



BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

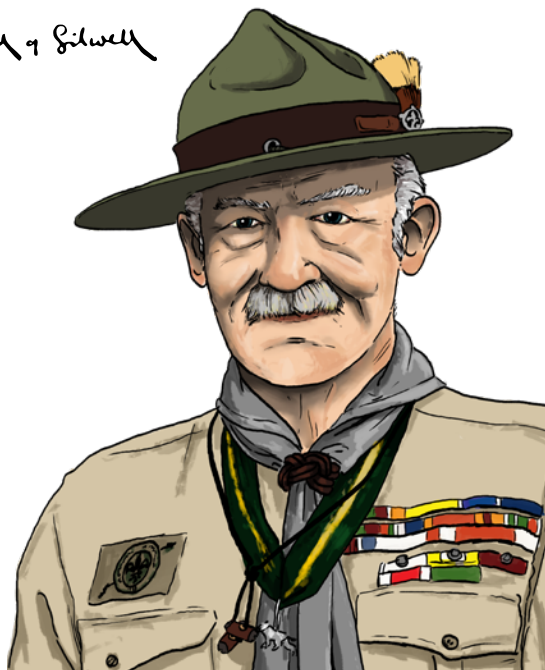
"KEDVES CSERKÉSZTESTVÉREIM!

Ha már fogadalmat tettetek, folytathatjátok, hogy elérjétek a következő fokozatot, az első próbás cserkész fokozatát. Ehhez most sok hasznos dolog alapjaival ismerkedtek meg. Az első próbás cserkész jelvénye a szalag, rajta a cserkészjelszóval.

Nincs cserkész, aki tovább akarna első próbás cserkész maradni, mint ameddig föltétlen szükséges. Így olyan hamar, amilyen hamar csak tudtok, második próbás cserkészekké váltok. Ez kemény munkával jár: térkép-olvasással, portyázással, elsősegélynyújtással és sok más dologgal. A második próbás cserkész jelvénye a nyílhegy és a szalag együtt.

Különpróba jelvényeket is szerezhettek hobbijaitokért."

Baden-Powell & Gilwell



PREAMBULUM

A Magyar Cserkészszövetség újjáalakulása óta több próbálkozás volt különpróbák megújítására. 2014 év elején a szakágvezetők által egy szélesebb körű munka indult meg, melynek eredménye a 2016-ban közzétett „Kísérleti különpróba-rendszer” volt. Ezen kiadvány átdolgozása után elkészült jelen munka, a „A különpróbázás szabályai és Különpróbák 1. kötet” című kiadvány. A szakágvezetők felügyeletével szerkesztett, az OT javaslatára, az OVTT által jóváhagyott jelen hatályos szabályrendszer mellett a kritériumlista ideiglenes jellegű, abból a célból, hogy a használatából adódó tapasztalatokat évente összegyűjtsük, és folyamatos módosításával reflektáljunk az alkalmazó cserkészek igényeire, mely munkára a Magyar Cserkészszövetség minden tagjának együttműködését várjuk!

A különpróbázás „szabályzati” része mellé két melléklet készül. E két kötetből most az első, az Általános különpróbák csoportja került a szabályzat mellé. A második kötetben pedig a Szakágak és a Lelkiségi mozgalmak különpróbái lesznek megtalálhatók. Célunk a megújítás volt, a hagyományok megtartása mellett. Épp ezért felhasználtuk az MCSSZ 1933-as Különpróba szabályzatát, az 1998-as Különpróbarendszer tervezetét, a Külföldi Magyar Cserkészszövetség (Rauch Károly) „Különpróbák” füzetét valamint az MCSSZ „Keresztes-féle” próbarendszerét, ezen felül a szakágak hagyományait, sajátosságait és igényeit. A használathoz kívánok a szerkesztők nevében:

Jászberény, 2018.02.27.

Jó munkát!

Vidovich Kálmán cst.

csapatparancsnok

298. Lehel vezér cserkészcsapat

Országos Kerékpáros Szakvezető

A KÜLÖNPRÓBÁZÁS SZABÁLYAI

1.§ (1) A különpróbák alatt értjük a cserkészethez kapcsolódó, vagy a cserkészethez közel álló különböző ismeretekből – a cserkészpróbák anyagán felül – a cserkész egyéni érdeklődésének, tehetségének, elképzelésének megfelelően 1-1 témában jobban elmélyedve egyéni és közös képzések, valamint önálló munka, vagy kutatás révén megismeri azokat a szakmákat, vagy területeket, amelyekben azután alapos elméleti és gyakorlati munkával az átlagon felüli jártasságra tesz szert, majd ezekről számot ad.

(2) Mivel minden ilyen jellegű tevékenységhez sok idő kell, így egy különpróba ismeretanyagának elsajátítására, illetve az erre történő felkészülésre, legalább 40 óra (ami lehet hetente látogatott szakkör, hétvégi alkalom, tábor egy része) szükséges. A szakági különpróbák ettől eltérhetnek.

(3) A különpróbázás további feltételei:

- a.) A különpróbázó legalább 12 éves legyen.
- b.) A különpróbázó legalább két csapattáborban volt már.
- c.) A különpróbázó teljesítette az I. próba követelményeit.

(4) Egyes különpróbák a fentiektől szigorúbb feltételeket szabhatnak meg.

2.§ (1) Különpróbát csak cserkésztsízt – minimum segédtsízi képesítésű vezető – vehet ki.

(2) Különpróbára történő felkészítést vezethet az az őrsvezető, aki az adott különpróbával rendelkezik, vagy az a fogadalmat tett, legalább 16 éves cserkész, aki az adott különpróbával rendelkezik.

(3) Különpróbát bizonyos esetekben nem cserkész, ún. külsős szakértő is lebonyolíthat, az **(1)** bekezdésben megjelölt cserkésztsízt felkérésére, illetőleg felügyeletével. Külsős szakértő alatt értendő az a 18 éven felüli személy, aki az adott területen bizonyítottan szakismerettel rendelkezik (pl.technikatanár az asztalos különpróbát; vagy pénzügyi szakember a pénzügyi különpróbát). A nem cserkész szakemberek bevonása a próbáztatásba a csapatban a különpróbáztatásért felelős tisztt (segédtsízt) felelőssége.

(4) A szakági különpróbák kritériumai és felkészítései más kereteket is meghatározhatnak.

3.§ A különpróba jelvény kiérdeklése értékelhető teljesítményt igényel. Azaz meg kell mutatnia a jelöltnek, hogy egy-egy - a választott különpróba tárgyköréhez tartozó - területen jártasságot - elméleti és gyakorlati ismereteket - szerzett.

4.§ A különpróbák elméleti és gyakorlati részből állnak, mindkettő rész egyaránt fontos, de különpróbánként eltérő arányúak lehetnek. Így bár vannak elméleti és gyakorlati különpróbák, az elméleti különpróbáknak is van gyakorlati és a gyakorlati különpróbáknak is van elméleti része.

5.§ Mivel minden különpróba letétele elismerést érdemel, így a jelvények átadását is egy-egy nagyobb cserkészközösségi összejövetel alkalmával, ünnepélyes keretek között adják át, nem pedig a próba sikeres letételekor.

6.§ A gyűjtőpróbák

(1) Az első öt és minden további öt különpróba letétele után külön név és jelvény illeti meg a különpróbát letevő cserkészt.

(2) A jelvények rajza a névvel kapcsolatos; helyettesítik a letett próbák jelvényeit és a bal ingzseb felett viselendő, méretük 25 mm széles és 35 mm magas. A gyűjtőpróba jelvényekből mindig csak a legmagasabb fokozat viselhető. Egyben a gyűjtőpróba jelvény felvarrásakor a különpróba jelvényeket le kell fejteni, hogy az újabb öt jelvénynek legyen helye.

5 különpróbas cserkész neve: Hangya cserkész;

10 különpróbas cserkész neve: Bagoly cserkész;

15 különpróbas cserkész neve: Ezeremester cserkész;

20 különpróbas cserkész neve: Fehér holló cserkész;

25 különpróbas cserkész neve: Turul cserkész.

(3) A Hangya és Bagoly jelvényeket a csapatparancsnok, az Ezeremester jelvényt a körzetparancsnok - vagy ennek hiányában a kerületi vezetőtisz - adja át, a Fehér holló jelvényt a kerületi vezetőtisz, míg a Turul cserkész jelvényt az országos vezetőtisz adja át.

7.§ A Magyar Cserkészszövetség kiválasztott öt, a cserkészéletben igen fontos különpróbát, és megkívánja azt, hogy minden letett öt

különpróbából egy ezek közül valamelyik legyen. Ez az öt fontos különpróba a következő: elsősegély, szakács, tájékozódó, szállásmester, tűzrakó.

8.§ A különpróbák jelvényei

(1) Az általános és szakági különpróbák jelvényei 33 mm átmérőjű, 2 mm szélességben pirossal szegett körben cserkészring színű alapon hímzett különféle grafikák.

(2) A különpróba jelvényeket a bal ingujjon viseljük, három jelvényt egy sorban, a vállvarrás és a I-II-III. próbajelvények közötti helyen.

(3) A gyűjtőpróbajelvények viselése a segédtisztek és a tisztek részére ajánlott (amennyiben természetesen az adott mennyiségű különpróbát megszerezték korábban).

9.§ Jelen szabályzat mellékleteként megtalálható az általános különpróba követelményeinek rövid felsorolása, kritériumlistája.

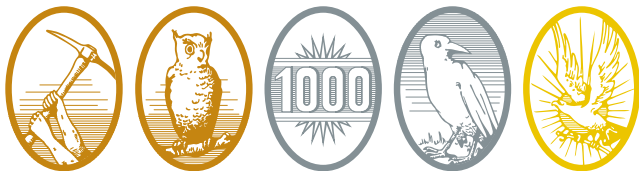
10.§ A különpróbákra vonatkozó hozzászólásokat, a <https://goo.gl/gAMis9> linken lehet megtenni.

11.§ A különpróba szabályzat mellékletben található kritériumsor legalább két évente felülvizsgálandó.

12.§ Záró rendelkezések

(1) Jelen szabályozás hatályba lépése: 2018.03.01.

(2) Köszönet és hála annak a sok lelkes cserkésztestvérnek, aki e munkában - a legkisebb részben is - részt vett.



A KÜLÖNPRÓBÁK – 1. KÖTET

A szabályrendszer, valamint a jelen mellékletben szereplő különpróbák közreadásában, kidolgozásában a kor követelményeihez alakításában részt vettek:

Báró Anna st. (298.), Békési Péter st. (298.), Berkó Boglárka st. (298.), Bognár-Petőváry Zsolt st. (16.); Buck Miklós st. (298.), Csanády Dávid (205.), dr. Constantinovits-Csóka Sarolta st. (832.), Demeter Sándor (298.), Fábrián Dóra (298.), Fábrián Laura st. (298.), Fábry Nóra st. (25.), Gerő Péter cst. (433.), Gerőcs Zoltán st. (298.), Hegedűs Gábor st. (298.), Hegyi Márton st. (112.), Hoványi Márton st. (2.), Ilonka Zsófia (298.), Kohári-Nagy Boglárka st. (298.), Kovács Árpád st. (25.), Kovács Rita st. (298.), Kovács Krisztián (105.), Kun Botond st. (433.), Kundrák Klaudia Réka st. (298.), Kuti Veronika st. (1604.), Lammel Balázs (25.), Markolt Péter (1001.), Mizsei Zoltán (298.), Muhari Fruzsina kcsöv. (298.), Muhari Laura st. (298.), Muhari Máté st. (298.), Nagy Gábor st. (550.), Nagy Zsigmond (25.), Ronkay János Péter st. (293.), Sárga Csaba st. (118.), Solymosi Balázs cst. (205.), Springer Bence st. (1227.), Surján Kinga st. (433.), Szabó Gergely st. (298.), Szálkai Petra st. (298.), Szatmári Petra st. (298.), Szatmári Nóra st. (298.), Szálkai Ádám (298.), Szöllősy Vágó János cst. (96.), Sztrákay Ferenc Balázs cst. (173.), Taczman András st.(298.), Tarjáni Zoltán st. (298.), Tárkányi Botond cst. (1108.), Techet Gábor st. (433.), Vas Gábor mb st. (298.), Vidovich Kálmán cst. (298.), Ware Áron vcsst. (126.) és még sokan mások általunk – és talán önmaguk által is – ismeretlenül.

Lektorálta: Győry János st. (196.), Ronkay János Péter st. (293.), Réder Kristóf st. (148.), Nagy Emese (903.)

Grafikai tervezés: Horváth András st. (25.)

Szerkesztette: Vidovich Kálmán cst. (298.)

A kiadványt az OVT 2017. november 23-i döntésével fogadta el.

Készült a Magyar Cserkészszövetség EFOP-1.3.6-17-2017-00001 azonosítószámú Imre herceg terv – közelebb egymáshoz c. projektjének a keretében.



A KÜLÖNPRÓBÁZÁS SZABÁLYAI ÉS KÜLÖNPRÓBÁK

1. kötet



TÁJÉKOZÓDÁS

Az MCSSZ által ajánlott különpróba!

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Az északi irány meghatározására 10 módszer ismerete, gyakorlati alkalmazása. Cél, hogy bármilyen körülmények között meg tudja határozni az irányokat a próbázó;
- ▶ Térképelmélet (távolságmérés, 20 térképjel lerajzolása, színek, arányszámok), térképhálózat, térképfajták;
- ▶ Laptájéoló ismerete, használata;
- ▶ "Bézárd" rendszerű vagy "menettájéoló" ismerete, használata;
- ▶ Helymeghatározás tájolóval (előremetszés, hátrametszés, oldalmetszés);
- ▶ Irányszög meghatározása, iránymérés térképen és terepen;
- ▶ Gyakorlati próbafeladatok: túravezetés, 4 km iránymenetben 200-300 m távolságú pontok között (komolyabb svédpálya), térképvázlat készítése 5 km-es adott útvonalról, egy geoláda felkutatása.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Cserkészek térképéskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp., 1998

TŰZRAKÓ

Az MCSSZ által ajánlott különpróba!

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Egy táboron már túl vagy;
- ▶ Tűzbiztonság, tűzgyújtás szabályainak ismerete, és bemutatása a gyakorlatban is;
- ▶ Különböző tüzek ismerete, tűzfajták;
- ▶ Tűzfajták (főzőtűz, őrtűz, munkatűz, stb.) gyakorlati alkalmazásának ismerete, azok alkalmazása, és megépítése;
- ▶ Tűzgyújtás különböző módokon;
- ▶ Tűzgyújtás „mostoha”, nem ideális feltételek között (télen, vizes alapanyagok, stb.);
- ▶ Tűzoltási módszerek.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

vadonszava.blog.hu

ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ

Az MCSSZ által ajánlott különpróba!

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Elsősegélynyújtó alapismeretek:
- ▶ Kiképzési anyag:
 - ▶ Ájulások fajtái
 - ▶ Állatharapások, csípések
 - ▶ Égések, hőártalmak, hidegártalmak
 - ▶ Sebek, sebfertőzés
 - ▶ Vérzések, vérzéscsillapítás
 - ▶ Csonttörések, ízületi sérülések
 - ▶ Alapvető életfunkciók
 - ▶ Életveszélyes állapot
 - ▶ Stabil oldalfekvés
 - ▶ Szem-, orr-, fülsérülések ellátása
 - ▶ Áramütés
 - ▶ Újraélesztés
 - ▶ Hasi sérülések
 - ▶ Mellkasi sérülések
 - ▶ Fektetések
 - ▶ Gerincsérülések
- ▶ Kötözések, kötszerek kezelése, tárolásuk, felülvizsgálatuk;
- ▶ Egyéb elsősegélynyújtó eszközök, felszerelések;
- ▶ Sikeres közúti elsősegélynyújtó vizsga letétele.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Dr. Andics László: Elsősegély közúton, otthon, munkahelyen, közterületen, Pharma-Press, 2010



SAKÁCS

Az MCSSZ által ajánlott különpróba!

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Főzési alapfogalmak, egyszerű italok, ételek készítése (tea, kakaó, tészta, rántotta);
- ▶ Főzési alpműveletek (pirítás, dinsztelés, párolás, habarás, rántás);
- ▶ 3 tábori egytálétel elkészítésének ismerete, tábori körülmények közötti elkészítése űrsöd részére;
- ▶ űrsödet egy portya alkalmával élelmez;
- ▶ Főzéshez megfelelő tűzhely, tűz készítése;
- ▶ Tábori edények és eszközök kezelése és karbantartása;
- ▶ Egy csapat- vagy rajportyán a közös étel elkészítésében segédkezel;
- ▶ Nyersanyagok tárolásának ismerete tábori körülmények között;
- ▶ űrsi konyhafelszerelés összeállítása;
- ▶ Egyszerű sütemény sütése;
- ▶ Kétfogásos ebéd készítése.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Horváth Ilona: Szakácskönyv

Pécsi űregcserkészek: Cserkészszakácskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp. 1994



SZÁLLÁSMESTER

Az MCSSZ által ajánlott különpróba!

KÖVETELMÉNYEK:

- ▶ Fél évig segítsd a csapatraktáros munkáját;
- ▶ Ismerd a tábori szerszámok, eszközök és egyéb tábori felszerelések kezelését, karbantartását;
- ▶ Csapatod összes sátrát tudd felverni, bontani, karbantartani:
M63, Patrol II, Scout, „kutyaó!”, „új típusú” sátrak (RP, Husky, stb.);
- ▶ Építs egy tábori szerszámtárolót;
- ▶ Ismerd az élelmiszerek tábori tárolási módjait;
- ▶ Cserélj ki szakszerűen egy balta- és egy ásónyelet;
- ▶ Cserélj ki egy sátorrúd gumit, szakadt sátorkötelet;
- ▶ Rajportya során (előtte, alatta és utána) kezeld a raj felszerelését.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Kondor Endre: Cserkészek portyázó könyve, Márton Áron Kiadó, Bp. 1998;

Hervay F. Levente: Cserkészek táborozási könyve, Márton Áron Kiadó, Bp. 1997

HONISMERET

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd saját szülőfölded természeti viszonyait (éghajlati jelenségek, domborzat, vízrajz, növény- és állatvilág legfőbb tagjai), történelmi múltját, történelmi és műemlékeit, gazdasági életének legjelentősebb tényeit, nemzeti-ségi és vallási viszonyok szerint való megoszlását, a lakosság számát, népművészeti, népköltészeti termékeit;
- ▶ Ismerd Magyarország földrajzi, történelmi, gazdasági, néprajzi helyzetét, lakosságának gazdasági életét, Trianon tényeit és következményeit;
- ▶ Táborozz Magyarország legalább egy alföldi, egy dombvidéki és egy hegyvidéki táján, és megfigyeléseidet tartalmazó naplót mutasd be;
- ▶ Ismerd Magyarország legalább három nagyobb városát;
- ▶ Lakóhelyeden legalább egy évig tanulmányozd a község és környéke életét, és számolj be megfigyeléseidről;
- ▶ Tudd felvázolni lakóhelyed alaprajzának legfőbb vonásait, határ, hegy- és vízrajzi viszonyait, a föld gazdasági kihasználásának elosztását (legelők, szántók, erdők, bányák stb.);
- ▶ Készíts térképvázlatot Magyarország valamely tájának (Alföld, Dunántúl, Erdély stb.) legfontosabb topográfiai elemeiről;
- ▶ Térképről tudd leolvasni valamely táj legfontosabb földrajzi jellemvonásait.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Történelem-, földrajz- és irodalom(tan)könyvek.

CSERKÉSZTÖRTÉNETÉSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Mutasd be, hogy a csapatod mikor alakult/ alakult újjá, kik voltak a vezetői.
- ▶ Készíts dolgozatot lakóhelyed cserkészttörténelméből, illetve az alábbi 3 cserkészttémakör legalább egyikéből 4 oldalas terjedelemben, oldalanként maximum 1-1 képpel: világcserkészet története, a magyar cserkészet története, a VI. Világjamboree;
- ▶ Készíts egy jegyzéket, hogy hol lehet cserkészttörténelmi témában adatokat találni, kutatni (országos és helyi vonatkozások is legyenek benne);
- ▶ Készíts 3 helyi vonatkozású cserkész eseményről beszámolót/cikket a csapatkrónikába/helyi médiába;
- ▶ Szervezz kiselőadást legalább raji szinten a lakóhelyed cserkész történelméről vagy
- ▶ Készíts 3db 50x70 cm-es tablót magyar cserkészttörténelem témában.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Bakay Kornél: Ragyogj cserkészliliom! Metrum Kiadó Bp., 1989;

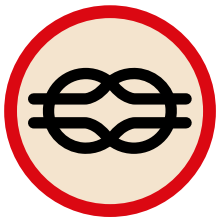
Bodnár Gábor: A Magyarországi cserkészet története, Püski Kiadó, 1989;

Gergely Ferenc: A Magyar cserkészet története 1910-1948, Göncöl Kiadó Kft. Bp., 1989

CSOMÓZÓ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Mutasd be az alábbi alapsomókat: sváb hurok, egyszerű kettős, ívelt kettős, szorító nyolcas, zsinegfeltekerés, dugólekötő, halászcsomó, csúszóhurok, állóhurok;
- ▶ Mutass be még ezen kívül legalább 10 nehezebb csomót és kötözést: mentőcsomó, hármass fonás, tűzoltó fonás, kereszttekötés, sátorfeszítő, kötélrövidítő, 3 bot összekötése, párhuzamos rudak összekötése;
- ▶ Készíts egy lebegő zászlórúdat, erdőben kitermelt anyagból;
- ▶ Készíts egy háromréteges, bőrszíjból font nyakkendőgyűrűt az őrsöd új cserkésze/valaki számára;
- ▶ Irányíts egy őrsöt hídépítésben kötelekből és rudakból, vagy csak kötelekből (a híd hossza kb. 5 méter legyen);
- ▶ Készíts 7 tábori alkalmazhatóságot faágak és zsineg segítségével (tábori szék, mosdótál tartó, konyhai állvány, stb.);
- ▶ Az 1. pont csomóit kösd meg a hátad mögött, vagy becsukott szemmel, vagy teljes sötétben;
- ▶ Beszélj a kötelek óvásáról, helyes tárolási módjáról, csavarj fel különböző vastagságú és hosszúságú köteleket raktározásra;
- ▶ Készíts egy méter hosszú kötelet természetes anyagokból (fű, hánccs, stb.) testsúlyod teherbírására;



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Dr. Dulin Jenő: Csomók, Gabo, Bp., 2010;

Maria Constantino: Csomók kézikönyve, Alexandra, Pécs, 2004

TELJESÍTMÉNYTÚRÁZÓ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Szerezd meg a tájékozdó különpróbát;
- ▶ Mutasd be túrafelszerelésed egynapos és kétnapos túrára összeállítva;
- ▶ Egy tanév alatt vegyél részt több teljesítménytúrán az alábbiak szerint összesen:
 - ▶ 180 km gyalogos, vagy
 - ▶ 400 km kerékpáros túrán
 - ▶ mindkét esetben hegyvidéki túrák is legyenek benne
- ▶ Készíts beszámolót túráidról a próbáztató részére;
- ▶ Vegyél részt olyan túrán, ahol csak víz és szőlőcukor vagy csokoládé van nálad és legalább 25 km-es;
- ▶ Készíts el egy túratervet és hajts végre egyet a csapattal, olyan területen, melyet előzetesen felderítettél;
- ▶ Készíts el egy-egy túratervet a kiscserkész, a cserkész és a kósza korosztály számára;
- ▶ Tervezz meg egy egyéves, hosszútávú túrára történő túrafelkészülést teljesítménytúrákon keresztül;
- ▶ Beszélj a túra közbeni helyes táplálkozásról, a hidratálásról, öltözködésről, és a túra utáni pihenésről, regenerálódásról.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

vadonszava.blog.hu;

Turistakalauzok, térképek

TÚLÉLŐ

(Ehhez a különpróbához legalább 2 év szükséges)

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Betöltött 14. életév;
- ▶ Vegyél részt 2 napos portyán, ill. táborban;
- ▶ Sátor nélküli éjszakázás (bivakolás);
- ▶ Rendszeres portyázás (3 havonta), vagy mozgótábor;
- ▶ Tűzrakás, tűzifák ismerete, (tudj tüzet rakni vizes körülmények között)
- ▶ Lopódzkodás, álcázás, nyomolvasás. Akadályok leküzdése;
- ▶ Természeti veszélyek és védekezések;
- ▶ Teendők szélsőséges időjárási viszonyok között;
- ▶ Táplálkozás a természetből, vízszerezési módok;
- ▶ Menedékpítés a természetben (esőben, télen);
- ▶ Különpróbázás letétele egy "próbaportya" alkalmával.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Ray Mears: A túlélés kézikönyve, Alexandra Kiadó, 2004;

Chris Mcnab: Túlélés a természetben, Hajja Book, 2003

MEGJEGYZÉS

A különpróba nem része a szakági különpróbáknak.

JAMBOREE

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Betöltött 14. életév;
- ▶ Tudd: a jamboree-k történetét, évszámait, helyeit, főbb adatait;
- ▶ A jamboree-k magyar részvétel adatait, kontingensvezetőket;
- ▶ A csapatodból kik és melyik Jamboree-n vettek részt;
- ▶ Az 1933-as jamboree felépítését, vezetőit, altáborait, jellegzetességeit, főbb üzenetét;
- ▶ Ismered a WOSM létrejöttét, céljait;
- ▶ Bi-Pi életrajzát, magyarországi látogatásait;
- ▶ Az aktuálisan következő jamboree-nak otthont adó ország főbb adatait, történelmét;
- ▶ Tarts kiselőadást rajszinten, vagy szülői értekezleten, vagy írd cikket a helyi újságba az 1933-es Jamboree-ról;
- ▶ Mi a CEJ fogalma, rendszere. Hol, hogyan jött létre.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Cserkészkönyvek,

<https://www.scout.org/node/6977>

CSILLAGÁSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Sorold fel a naprendszer bolygóit, és adj róluk rövid jellemzést;
- ▶ Geocentrikus világkép, heliocentrikus világkép;
- ▶ Kepler törvényei: I., II., III.;
- ▶ Csillagászati alapfogalmak: csillag, pulzárok, nógák, csillagok keletkezése, vörös óriás, fehér törpecsillag, csillagrendszerek, tejútrendszer(galaxis), bolygók, kisbolygók (aszteroidák), meteorok;
- ▶ A Nap jellemzése;
- ▶ Föld-típusú bolygók (kőzetbolygók) jellemzése;
- ▶ Jupiter-típusú bolygók jellemzése;
- ▶ A Föld mint égitest;
- ▶ A Hold;
- ▶ Planetárium vagy csillagvizsgáló meglátogatása;
- ▶ 7 csillagkép felismerése (ha 2. próbára készül, további 8);
- ▶ Északi irány meghatározása csillagok használatával, min. 2 módszerrel;
- ▶ Északi és déli félteke jelentősebb csillagképei;
- ▶ Csillagképekhez kapcsolódó hiedelmek.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Berndt Muller: A Csillagászat alapjai Budapest, Gondolat Kiadó 1977

JELADÓ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd és mutasd be az egy és két zászlóval való jeladást, az összes használatos síp- és karjelet, az összes morse jelet, a különböző jelzési módoknál használatos üzemi jeleket és rövidítéseket;
- ▶ Adj le és vegyél fel egy-egy távmondatot (kb. 150 betű) egyzászlós és kétzászlós eljárással is, 30 betű/percenkénti sebességgel, ahol az üzemi távolság 1 km (~1100 lépés) maximum 10% hibával;
- ▶ Adj le és vegyél fel egy távmondatot morse jellel, fejhallgatós „távíró-készülékkel” (adás és vétel külön szobákban), 40 betű/percenkénti sebességgel, valamint lámpával 300 méter (~330 lépés) távra 30 betű/percenkénti sebességgel max. 10% hibával;
- ▶ Adj jelzéseket (legalább 50 betű) rögtönzött és „szükség” híradó eszközökkel;
- ▶ Helyezz üzembe és kezelj egy általad készített tábori távíró készüléket;
- ▶ Ismerd a szemafor jeladást.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Bodnár Gábor: Cserkészkönyv I-III; Püski, 1990;

Csongrádi Jenő: Új Magyar Cserkészkönyv I; Regnum Marianum, 1991

EGERÉSZÖLYV

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ 14 éves életkor (vagy elvégzett 7. osztály);
- ▶ Fél nap (12 óra) egy 3 fős társaság tagjaként a természetben;
- ▶ A 12 órás időtartam tartalmazza az éjszakázást;
- ▶ Minimális felszereléssel;
- ▶ Minimális élelmezéssel;
- ▶ Csak csapattábor alatt teljesíthető;
- ▶ A jelentkezők közül a csapatvezetőség választ ki az évente max. 2x3 főt, azaz ki kell érdemelni a lehetőséget.



HÁROM SASTOLL

KÖVETELMÉNYEK:

- ▶ Minimum 18 éves kor;
- ▶ Az Egerészölyv különpróba megléte;
- ▶ 1 nap (24 óra) szótlanul;
- ▶ 1 nap (24 óra) étlen;
- ▶ 1 nap (24 óra) egyedül a természetben minimális felszereléssel és minimális élelmezéssel;
- ▶ Csak (csapat)tábor alatt teljesíthető;
- ▶ A jelentkezők közül a csapatvezetőség választ ki az évente max. 3 főt, azaz ki kell érdemelni a lehetőséget.



SZENTÍRÁSI SMERET

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ A Biblia szerkezetének ismerete;
- ▶ 10 evangéliumi történet ismerete;
- ▶ A bibliai rövidítések ismerete;
- ▶ Rendszeres bibliaolvasás, jegyzetek készítése és megbeszélése a próbáztatóval;
- ▶ A bibliai könyvek keletkezésének ismerete;
- ▶ A bibliai könyvek ismerete;
- ▶ Korosztályának megfelelő lelki olvasmány elolvasása, megbeszélése a próbáztatóval.



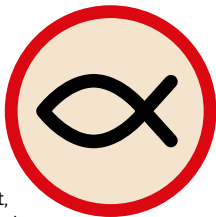
IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Biblia;

Rózsa Huba: Mi a Biblia, Bp. 2010

EGYHÁZSZOLGÁLAT

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Szerezd meg a szentírásismeret vagy az olvasó különpróbát;
- ▶ Mondd fel kifogástalanul: az Úr imáját (Miatyánk...), az összejövetel előtti és utáni imát, a reggeli és esti imát, az étkezés előtti és utáni imát;
- ▶ Segédkezz rendszeresen szentmisén/istentiszteleten. Ismerd és mondd kifogástalanul a közös imákat;
- ▶ Ismerd a szentmise/istentisztelet fő részeit, szokásokat;
- ▶ Énekelj el 6 egyházi éneket, zsoltárt;
- ▶ Egy (csapat)tábor vagy két portya alkalmával vezesd naponta a reggeli és esti imát, énekelj a tábori reggeli és esti fohászt;
- ▶ Beszéljess a próbázatóval vallásod tanításairól;
- ▶ Legalább 3 alkalommal (tábori) szentmisén/istentiszteleten olvasd fel az olvasmányt/szentleckét/tanítást;
- ▶ Végezz egy célfeladatot (segédkezz a pásztorok miséjén, az újévi istentiszteleten, stb.);
- ▶ Tégy eleget vallásod előírásainak, és őrködj őrödnök vallásos élete felett, beszéljess erről a próbázatóval.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Verebényi István: Ministránsok kézikönyve: SZIT, Bp. 2011

NÉPDALOS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Legyen népdalos füzeted 70 népdallal, amelyből 5-5 katonadal, betyárdal, szerelmes dal, csúfolódó;
- ▶ A népdalokat tudd besorolni stílus szerint és 25 népdalról tudd, hogy honnan származik;
- ▶ Készíts tematikus áttekintést az általad ismert népdalokról;
- ▶ Nagy magyar népdalgyűjtők ismerete;
- ▶ Taníts meg egy népdalt a csapatnak;
- ▶ Állítsd össze egy tábortűz dalait (a tábortűzvezető útmutatása alapján), és vezesd azok éneklését (te kezded el, figyelsz a kezdőhangra, te hagyod abba, figyelsz a versszakok sorrendjére, ha ez nem egyértelmű stb.);
- ▶ Ismerd a magyar népi hangszereket (mutasd be őket pár mondatban: citera, pásztorfurulya, tárogató, cimbalom stb.) és egyiken játssz el 20 népdalt.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

101 Magyar népdal, Márton Áron Kiadó, Bp., 1991;
Cserkészek Daloskönyve, Márton Áron Kiadó, Bp., 1991;
A Mi dalaink, Márton Áron Kiadó, Bp., 1994



NÉPTÁNC

KÖVETELMÉNYE



- ▶ Ismerkedj meg a következő tánc típusok mind-egyikével, típusonként legalább egy táncsal: körtánc, vonulós tánc, magyar (négyes), forgatós, lassú és friss csárdás, ugrós, egy lány-/férfitánc;
- ▶ Ezen kívül ismerj meg egy tetszőleges táncrendet készség szinten – tudj improvizálni belőle;
- ▶ Ismerd meg a magyar néptáncot dialektusterületek, táncdialektusok szerint – tudd elhelyezni az egyes tájegységeket a Kárpát-medence vaktérképén;
- ▶ Gyűjts számodra új 7 népdalt, 7 táncszót, 7 népi játékot, 3 népszokást – tudd, honnan származnak;
- ▶ Nézz utána nagy tánckutatóink munkásságának;
- ▶ Menj el három táncházba, különböző helyekre, egyre a csapattal együtt – vegyél részt aktívan;
- ▶ Nézz meg egy színpadra állított néptánc előadást.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Bognárné Katona Csilla: Táncos lettem..., Bp. 2005

Martin György: Magyar tánc típusok és táncdialektusok, Budapest, 1995

Tímár Sándor: Néptáncnyelven, Budapest, 1999

Pesovár Ernő: A magyar tánc történet évszázadai, Szombathely, 2003

ZENÉSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Tudj kottát olvasni;
- ▶ Kíséret nélkül énekelj valamit, vagy játssz a hangszereden ismeretlen kottából (blattolás);
- ▶ Egy előre kiadott 30-30 műből álló listából választott és néhány előre nem ismertett mű, amelyet fel kell ismerni:
- ▶ 10 könnyű zeneműből ismerj fel ötöt
- ▶ 10 magyar komolyzenei műből ismerj fel ötöt
- ▶ 10 külföldi komolyzenei műből ismerj fel ötöt
- ▶ Válassz egy zeneszerzőt, akinek megismered életét és munkásságát, és arról tarts egy előadást;
- ▶ Hangszereden játssz el kotta nélkül legalább 15 népdalt és/vagy komolyzenei darabot;
- ▶ Adj elő egy darabot hangszereden vagy énekelve (kíséréssel is lehetséges);
- ▶ Egy tábortűzi műsort taníts be és vezesd úgy, hogy hangszereden kíséred azt;
- ▶ A különpróbára való jelentkezés feltétele a hangszeres tudás.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Bánki Gábor: A Zeneelmélet Alapjai, Comenius Kft., 2000

KÜRTÖS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ A zeneelmélet és az összhangzattan alapfogalmai;
- ▶ A fúvós hangszerek csoportjai, fajtái;
- ▶ Ismerd a jelzőkürt helyes karbantartását;
- ▶ Ismerd és tudd játszani az alábbi kürtjeleket:

- ▶ ébresztő
- ▶ takarodó
- ▶ felhívójel
- ▶ sorakozó
- ▶ imához
- ▶ menet
- ▶ díszjel

- ▶ Egy tábor, vagy 2 portya folyamán láss el kürtös szolgálatot;
- ▶ Ismerj fel 5 történelmi magyar indulót.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Szilágyi-Kökényessy: Kürtiskola, Editio Musica, Budapest
Kürtjelek, 1992



SZÍNÉSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Legalább 14 életév;
- ▶ Tekints meg legalább két színházi előadást;
- ▶ Fogadalomtételkor adj elő egy cserkésztemájú verset;
- ▶ Készülj fel egy 4-6 dalból álló kis műsorral, vagy 2 mesével tábortűz(ek) alkalmával;
- ▶ Röviden, ismertesd a különböző műfajokat (komédia, tragédia, musical, stb.) illetve mondj 3-3 példát;
- ▶ Ismertesd, hogy milyen szerepet játszik a színház igazgatója, a díszlet-tervező, a koreográfus, a drámaíró, a színész. Egy véletlenszerűen kiválasztott téma után készíts elő egy rövid darabot, improvizációs eszközökkel és egy vicces jelenettel. Egyedül vagy más „szereplőkkel” adj elő egy klaszszikus darabból vett jelenetet, mely legalább öt perces, a nyilvánosság számára (pl. szülői értekezlet).
- ▶ Legalább egy a következőkből:
 - ▶ Készíts egy jó keretmesejelmezt legalább 2 kellékkal,
 - ▶ Készíts egy jó álarcot;
 - ▶ Készíts egy kézi bábót;
 - ▶ Készíts egy díszletet őrsi előadáshoz;
 - ▶ Írj egy forgatókönyvet őrsi előadáshoz.

SZÓNOK

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Adj elő egy prózai számot, és szavalj el egy verset (vannak terjedelmi követelmények);
- ▶ Olvass fel egy részletet a vizsgáztató által rendelkezésedre bocsátott könyvből. A jó kiejtés, hangsúlyozás és hanghordozás elbírálás alá esik;
- ▶ Egy cserkészünnepélyen, vagy cserkészprogramon mondj el egy ünnepi beszédet az ünnep, vagy a program fontosságát hangsúlyozva;
- ▶ Számolj be a próbáztatónak a vitáról, a vitakultúráról;
- ▶ A legfontosabb követelmény a helyes szóhasználat és kiejtés.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Bognár Elek: A szónoklás gyakorlati tudnivalói, Bp. 1990;

Arisztotelész: Rétorika Bp. 1999

TOLMÁCS

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ 15 perces beszélgetés a választott idegen nyelven a próbázatóval;
- ▶ Mutass be egy 300 szóból álló levelet (a próbázató által kiadott témák közül választhatsz);
- ▶ Fordíts le két magyar cserkészcikket: egyet szóban, egyet írásban;
- ▶ Olvass fel hangosan egy min. két (A4) oldal terjedelmű részt valamilyen idegen nyelvű könyvből;
- ▶ Egy cserkész témájú hangfelvétel alapján oldj meg egy feladatlapot;
- ▶ Levelezz egy külföldi cserkésszel (lehet postai vagy internetes úton is) és azt mutasd be a próbázatónak;
- ▶ Szituációs játék: a próbázató és egy segítő nem értik egymást, nem beszélnek egymás nyelvét, mutasd meg tolmácsi képességeidet, hogy a két fél megértse egymást;
- ▶ A próbázás során nem csak a próbapontok teljesítése számít. Figyelembe lesz véve a kiejtés és a nyelvtani helyesség, azonban ezek kevésbé súlyozva jelennek meg.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Illy József: Magyar-Angol, Angol-Magyar cserkészszótár, Márton Áron Kiadó, Bp., 2002

OLVASÓ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ 20 könyvet tartalmazó jegyzék összeállítása, amit az előző évben olvastál és tartalmukra még jól emlékszel (8 könyv magyar írótól legyen);
- ▶ Szövegértési feladatsor a magyar nyelvből;
- ▶ 2 kiválasztott könyv tartalmáról 200 szavas fogalmazást írni;
- ▶ Arany János: Toldi;
- ▶ 3 költő és 3 író életrajzának ismertetése;
- ▶ A csapatkönyvtár rendszerezésének ismerete, könyvek kezelése, karbantartása;
- ▶ A4-es oldalnyi kutatómunka, címe: A legkedvesebb költőm (kézzel írott);
- ▶ Fél A4-es oldalnyi önéletrajz.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

A próbázató által megbeszélt könyvek

KOMMUNIKÁCIÓ ÉS HELYESÍRÁS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Ismerd, és alkalmazd a magyar helyesírás szabályait (leggyakrabban elvétett szavak, mássalhangzó törvények, egybeírás/különírás, vesszők, szófajok);
- ▶ Módszertan: tudj jegyzetelni, vázlatot írni (Für tábla, T-táblázat, gondolattérkép);
- ▶ Gyakran használt idegen szavak ismerete (pátesz, vátesz, patetikus, szubjektív-objektív, sztereotípiá, demonstrál, koncepció, konvenció, tradíció, stb.);
- ▶ Ismerd a szabályos levelezés formai és tartalmi követelményeit;
- ▶ Vezesd három hónapon keresztül az őrsi naplót;
- ▶ 14+: szóképek, alakzatok ismerete és alkalmazása szövegben;
- ▶ 14+: ismerd az önéletrajzok típusait, írd egy Europass önéletrajzot;
- ▶ 14+: hivatalos iratok formai és tartalmi követelményei (pl. kérvény stb.).

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

A Magyar Helyesírás Szabályai, 12. kiadás, Akadémiai Kiadó, Bp., 2015



RAJZOLÓ – FESTŐ

KÖVETELMÉNYEK

ELMÉLET

- ▶ Ismerd fel a fontosabb alkotásokat, festményeket hazai és külföldi alkotóktól egyaránt (10-10 mű), ezek alapján ismertesd a művészeti korokat, stílusokat;
- ▶ Ismerj és használj minimum 3 rajztechnikát/fajta;
- ▶ Ismerd a festékek, anyagok tulajdonságait (amivel dolgozol, festék típusok);
- ▶ Tudd elmondani a rajztörténelem fontosabb pontjait (rajz kialakulása, első fénykép stb.);
- ▶ Tudj rajzolni képregényt;
- ▶ Tudj még tervezni különféle kompozíciókat;
- ▶ Képszerkesztés, arányok, perspektíva (tudj felismerhető alakokat, mintákat rajzolni), arany metszés.



GYAKORLAT

- ▶ Tájkép készítése a természetben, az ott található, anyagokból (levelek, virágok, ágak, ásványok, égetett fadarabok, kövek stb.);
- ▶ 2-3 kisebb színes tárgyból összeállított csendélet és kisebb tájkép festése;
- ▶ 2-3 mértani testből összeállított egyszerű testcsoport lerajzolása, árnyékolása.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Képzőművészeti zsebkönyvtárból (Szőnyi-Molnár-Szobotka) A képzőművészet iskolája I., II., Képzőművészeti Alap Kiadóvállalat, 1979

FÉNYKÉPÉSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd a fényképezés történetét;
- ▶ Készíts 12 felvételt (3-3) képet az alábbi témakörökből:
 - ▶ Családi csoport
 - ▶ Cserkészethez kapcsolódó témáról (nem személyek)
 - ▶ Saját kedvenc témád
 - ▶ Próbáztató által meghatározott téma
- ▶ Fényképekkel dokumentálj csapateseményeket:
 - ▶ I. próbára készülés esetén 2 csapateseményt
 - ▶ II. próbára készülés esetén 4 csapateseményt
- ▶ Készíts őrsi-, raj- és csapatfényképeket;
- ▶ Egy választott őrs életéről készíts fotómontázst 12 képből;
- ▶ A csapat eseményeiről a helyi újságba/csapatnaplóba készült cikkekhez legalább 3 alkalommal készíts 1-1 képet;
- ▶ Valamely szülői értekezleten tarts egy 5 perces fényképvetítést, vagy helyezz el 4, egyenként 6-8 fényképet tartalmazó tematikus tablót az elmúlt időszakról;
- ▶ Vezetőkről készíts portrét/igazolványképet.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Michael Freeman: A digitális fényképezés kézikönyve, Gabo, 2010;

Richard Olsenius: Fekete-fehérből, Geographia Kiadó, 2005

Dr. Szabó Tibor: Az analóg fényképezés elmélete és gyakorlata Syca Kiadó, 2000

VIDEÓS

KÖVETELMÉNY



- ▶ Ismerd alaposan az általad gyakran használt kamera funkcióit;
- ▶ Tanulj meg használni egy videó-, és hangvágó programot;
- ▶ Készíts 3 db (az eleje és vége főcímmel együtt), legalább 12 perces kisfilmet, az egyiket külön felvett, és hozzá szerkesztett hangszávvval:
 - ▶ egy ismeretterjesztő jellegűt, mely valamilyen tudományos érdekességet mutat be
 - ▶ egy tetszőleges animációs technikával készülő történetet
 - ▶ egyet pedig tábori körülmények között, tetszőleges témában
- ▶ Ismerd meg, és mutasd be röviden a próbáztatónak egy általad választott magyar (vagy magyar származású) filmrendező vagy operatőr munkásságát és stílusának jellegzetességeit.

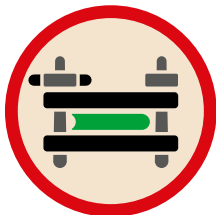
IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Kamera használati utasítása, vágóprogram súgója, internet.

KÖNYVKÖTŐ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Köss be keménykötéssel 10 könyvet/folyóirat évfolyamot, vagy jegyzetnaplót valaki számára:
- ▶ Fűzve/vagy ragasztva a részeket, kerek (íves) gerincet képezve
- ▶ Vágd le a széleket, készítsd el a borításhoz az elő- és hátlapot
- ▶ Készítsd el a kemény borítólapot, a borítón és gerincen címnyomattal viaszosvászon borítással
- ▶ Beszélj a könyvkötés szerszámainról, technológiai sorrendről, és a szükséges anyagokról;
- ▶ Tarts rövid előadást őrödnek a könyvek helyes használatáról, karbantartásáról, kíméléséről;
- ▶ Készíts természetes anyagokból papírragasztót;
- ▶ Készíts egy nagyméretű - lehetőleg - bőrkötéses albumot a családod fényképei számára, vagy köss be legalább 3 évfolyam valamilyen cserkész újságot, vagy 3 rossz állapotú könyvet a csapatkönyvtárból.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Türk Péter: Könyvkötés, Műszaki könyvkiadó 1981;

Nagy László - Türk Péter: Könyvkötés, Műszaki könyvkiadó 1957

TITKÁR - IRODISTA

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Olvasható, rendes kézírás, alapfokú elektronikus szövegszerkesztés, valamint ismerd legalább kétféle másoló (sokszorosító) gép használatát;
- ▶ Tisztában vagy a magyar helyesírás szabályaival;
- ▶ Mindenféle „polgári iratot” (levelet, kérelmet, köszönetet, meghívót, igazolást, stb.) tudj megfogalmazni;
- ▶ Tudj megtörtént eseményekről szabályos jelentést (jegyzőkönyvet) és a cserkészújság számára tudósítást készíteni;
- ▶ Ismerd az egyszerű pénzkézelés és pénztárgépek vezetés szabályait, valamint a postai díjszabást és a különféle postaszolgálat részleteit (küldemény-, csomag-, pénzfeladás stb.);
- ▶ Ismerd a legfontosabb közigazgatási hatóságok helyét és feladatkörét (önkormányzat, rendőrség stb.);
- ▶ Tudd kezelni lakókörnyezeted (város, járás) térképét;
- ▶ Legalább egy hónapon keresztül végezz munkát a csapatirodában;
- ▶ Legalább három hónapon keresztül vezesd az őrsi naplót és a pénztárgépet.

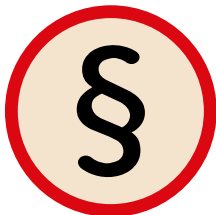
IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Rajparancsnok/csapattitkár/csapatparancsnok melletti működés

JOGI ISMERETEK

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Minimum 14 éves kor;
- ▶ A jog fogalma;
- ▶ Jogalanyok, jogképesség;
- ▶ Jogszabályok:
alkotmány-törvény-rendelet-határozat;
- ▶ Hatalmi ágak (törvényhozás-végrehajtás)
- ▶ Az állam és az államigazgatás, eljárásrendek;
- ▶ Természetes és jogi személyek, civil szervezetek, egyesületek, alapítványok;
- ▶ ismered az MCSSZ szervezeti struktúráját;
- ▶ ismered és értelmezed az MCSSZ szabályzatait.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Jogi alapismeretek, Patrocínium kiadó, Bethlen sorozat.
Szövetségi szabályzatok

PÉNZÜGY

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Betöltött 14. életév;
- ▶ A pénz kialakulása, a forint története, korábbi magyar fizetőeszközök;
- ▶ Ismertebb és fontosabb pénznemek (EUR, USD, CHF, JPY, GBP);
- ▶ Árfolyamok, átváltások. Kövesd figyelemmel az árfolyamok alakulását;
- ▶ Megtakarítási és kölcsön formák (folyószámla, bankbetét, állampapír, vállalati kötvény, ingatlan, részvény, arany, befektetési jegy, folyószámla-hitel, személyi kölcsön, hitelkártya, lízing, jelzáloghitel) kamat, kamatszámítás ismerete;
- ▶ Cash-flow összeállítás. Vezesd a bevételeid és kiadásaid alakulását 3 hónapon át MCSSZ Táborozási Szabályzatában található pénztárkönyv segítségével;
- ▶ Pénzügyi formák (bank, biztosító, pénztárak, befektetési szolgáltatók). Melyik mire való?;
- ▶ A tőzsde kialakulása, működése, árfolyamkövetés, részvény, részvényindex;
- ▶ A befektetési háromszög (biztonság, hozam, likviditás);
- ▶ Befektetés-politika (feltörekvő piacok, fejlett piacok, a 2008-as válság portfólió tervezés).

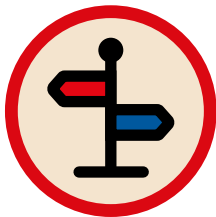
IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Sodics Judit - Dr. Jarjabka Ákos: Pénzügyi alapismeretek Pécs, 2007;

Koltai Zoltán, Zeller Gyula: Pénzügyi alapismeretek - kézikönyv és munkafüzet, Pécs, 2014

HELYI IDEGENVEZETŐ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd lakóhelyed történelmét, a múltban betöltött szerepét;
- ▶ Ismerd lakóhelyed nevezetes műemlékeit, épületeit, közülük 3-3-nak a történetét is;
- ▶ Ismerj lakóhelyed testvérvárosai közül legalább 4-et, tudd hol találhatóak, és tudj mindegyikről 1-2 fontos információt;
- ▶ Ismerd lakóhelyeden a következő helyeket: orvosi rendelő, kórház, fogorvosi rendelő, állatorvosi rendelő, tűzoltóállomás, rendőrség, mentőállomás, gépkocsi javítóműhely, üzemanyagtöltő állomás, posta, parkok, színház, mozi, szórakozóhelyek, kulturális/művelődési központok, múzeumok, uszoda, strand, sportközpontok...stb;
- ▶ A fentieket tudd bemutatni a helyszínen, vagy egy várostérképen;
- ▶ Ismerj lakóhelyed híres szülöttei közül a már elhunytak és a még élők közül legalább 4-4-et;
- ▶ Tudd lakóhelyeden milyen közlekedési lehetőségek állnak rendelkezésre, tudd hol vannak ezek megállóhelyei;
- ▶ Ismerd lakóhelyed iskoláit, óvodáit, és ezeket tudd bemutatni térképen;
- ▶ Ismerd csapatparancsnokod, őrvezetőd, és őrstársaid lakóhelyét;
- ▶ Ismerd lakóhelyed fontos eseményeit, nemzetközi fesztiváljait, kulturális programjait;
- ▶ A próba maga egy legalább 1-1,5 órás idegenvezetés a lakóhelyeden a fentiek szerint, a próbázó által előre elkészített terv alapján.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Pannónia útikönyvek;

saját településismereti könyvek, honlapok

MEGJEGYZÉS

A különpróba nem része a szakági különpróbáknak.

MENTŐ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Betöltött 18. életév; illetve az elsősegélynyújtó különpróba megléte;
- ▶ Vöröskeresztes elsősegély vizsga;
- ▶ Tudj helyszínt biztosítani;
- ▶ Ismerd meg a mentőszolgálat működését;
- ▶ Tudd, mi a mentőszolgálat elvárása a sérült átadásakor (erről feljegyzési lapot készítesz);
- ▶ Elsősegélynyújtók koordinálása, azaz ismered a kárhelyvezetési feladatokat, elméletben és gyakorlatban is;
- ▶ Ismered a kapcsolódó jogszabályokat a különféle események/rendezvények elsősegély-felügyeleti elvárásait (pl. csapat a strandon, sportrendezvény, tábor, két csapat közös tábora, nagyobb, 100 fő feletti rendezvény);
- ▶ Ismered az alapvető gyógyszerkezelést/adagolást vény nélküli főbb gyógyszerek esetén.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

OMSZ képzések, oktatási segédletek

TŰZOLTÓ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismertesd a tűzveszély lehetőségeit otthoni és tábori körülmények között (kitérve a tábori és otthoni főzőalkalmatosságokra, világítási eszközökre, fűtőberendezésekre, konyhai és háztartási elektromos eszközökre);
- ▶ Ismertesd a főbb tűzvédelmi törvényeket és rendelkezéseket, besorolásokat, a különböző tűzriasztási lehetőségeket, a tűzrendészeti szervek riasztását, a teendőket azok beérkezéséig;
- ▶ Mutasd be a porral oltó tűzoltó készülék használatát, valamint a vödörlánc oltást. Szerelj össze egy egyszerű oltófecskendőt (tűzcsap, tömlő, fecskendő);
- ▶ Beszélj a nyilvános szórakozóhelyek (mozik, színházak, báltermek), gyűléstermek, stb. tűzvédelmi rendszeréről, tűzriadójáról;
- ▶ Ismertesd a tűzrendészeti szervek munkáját. Legalább kétszer látogass el a helyi tűzoltóságra, ahol alaprajz segítségével készíts tűzvédelmi utasítást a csapatotthon részére.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. Bleszity János: Tűzoltási ismeretek önkéntes és vállalati tűzoltók részére, Szövetkezeti Szervezési Iroda, Budapest, 1988

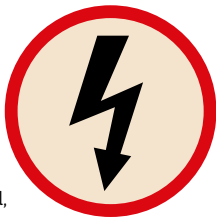
MEGJEGYZÉS

A különpróba nem része a szakági különpróbáknak.

VILLANYSZERELŐ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Beszélj az elektromosság alapvető fogalmairól, mértékegységeiről;
- ▶ Beszélj az egyen- és váltóáram közötti különbségről, a biztosítás és földelés lényegéről, a hibás kapcsolás és érintkezés veszélyéről;
- ▶ Beszélj a próbáztatónak a biztonsági rendszabályok betartásáról a házi elektromos készülékek használatánál;
- ▶ Olvass le egy villanyórát, számítsd ki a fogyasztott áram költségét;
- ▶ Köss össze vezetékeket, szigeteld azokat;
- ▶ Készíts egy csillárkapcsolást;
- ▶ Készíts egy sátorvilágítást cserélhető teleppel, kapcsolóval, izzóval/leddel és mutasd be a próbáztatónak.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Josef Kunc: Villanyszerelés lépésről lépésre, Cser Kiadó, 2010

ASZTALOS

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Egy 10 cm széles „szabvány deszkából” vágj le egy megadott méretet (előrajzolás, pontosság, derékszögűség);
- ▶ Ismerd és tudd használni az egyszerű kéziszer-számokat (kalapács, fűrész, csavarhúzó, szöghúzó, harapófogó, laposfogó, ráspoly, reszelő);
- ▶ Ismerd és tudd használni az egyszerű kötőelemeket (szeg, facsavar, metrikus csavar);
- ▶ Készíts el egy kisebb tárgyat magad számára, (ceruzatartó, könyvtámasz, dobozka, stb.) mely legalább 3 alkatrészből áll, és szegezéssel, csavarozással rögzítettek az elemek;
- ▶ Ismerd és tudd a fa felületének kikészítését: csiszolás, beeresztés és lakkozás / alapozás és festés;
- ▶ Vegyél részt a csapat bútorainak javításában, vagy készíts egy polcot a csapatotthonba (közösen is lehet);
- ▶ Készítsd el a csapat raktárosának tervei alapján az őrsi ládát (ketten is készíthetitek).

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Technika tankönyvek 5-6-7-8. osztály;

Michael Farrow: A hobbiasztalos, Cser Kiadó, Bp., 1999

RÁDIÓS

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ A próba előfeltétele: meglévő, vagy elkezdett villanyszerelő különpróba;
- ▶ Helyezz üzembe egy tábori távbeszélő összeköttetést;
- ▶ Rádiós repeater (átjátszó) készítése (alkatrészekből építve forrasztással), és telepítése valamelyik templomtoronyba vagy adótoronyba;
- ▶ Szerelj fel két külső hangszórót egy ünnepély, stb. alkalmával;
- ▶ Beszélj a különböző elektromos készülékek által keltett vételi zavarok kiküszöböléséről;
- ▶ Helyezz üzembe és kezelj:
 - ▶ 1. erősítő berendezést,
 - ▶ 2. mikrofont,
 - ▶ 3. CD lejátszót.
- ▶ Tudd és alkalmazd, hogyan lehet kis térerős helyen – pl.: ahol cserkészek amúgy gyakran járnak – a legoptimálisabban használni egy mobiltelefont.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK:

Rádiótechnika magazin, Rádiótechnika évkönyvei

LAKATOS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Betöltött 14 év vagy elvégzett 8. osztály;
- ▶ Általános lakatos munkák ismerete;
- ▶ A lakatos mesterségnél használandó alapvető szerszámok neve és azok alkalmazása;
- ▶ A lakatos szerszámok és anyagok beszerzési forrása, tudja, hogy egy műhelynek melyek a legszükségesebb szerszámai;
- ▶ Ajtózárok működési elve, azok felszerelése/cseréje, lehetőség szerinti javítása;
- ▶ Lakat és/vagy zár felfeszítése, saját készítésű álkulccsal;
- ▶ Lágýforrasztás és fogyóelektródás ívhegesztés;
- ▶ Valamilyen egyszerű idom, kocka, téglalap kialakítása fémtömbből;
- ▶ Hidegvágó és kézi lemezvágó olló használata, valamely alak kivágása lemezből;
- ▶ Csavarment metszése;
- ▶ Egyszerű fémtárgyak házilagos hőkezelése, lágýítás és edzés;
- ▶ Kerti szerszámok javítása, gyalogsági ásó készítése.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. Lancza József: Vas- és fémszerkezet-lakatos szerkezettan és szerelési ismeret, Műszaki Kiadó, Bp. 1976

MOTORSZERELŐ

Ezen különpróbához nem feltétlen elég
az 1 év felkészülési idő



KÖVETELMÉNYEK

- ▶ 14 éves korhatár;
- ▶ Rendelkezned kell egy segédmotoros kerékpárral (vagy motorral működő járművel) a próbázatóval egyeztetve;
- ▶ Kétütemű motorok (Simson, Jawa, stb.) javítása, karbantartása, felújítása;
- ▶ A személygépjárművek karbantartó munkálatai (90-es évekig bezárólag) az ún. klasszikus "karburátoros gépjárművek";
- ▶ Ismertesd a rajzok segítségével a belsőégésű motorok (két- és négy-üteműek) szerkezetét és működését. Ismerj fel 12 bemutatott alkatrészt;
- ▶ Ismerd fel a gyakorlatban a hibás elő- és utógyújtást, a rossz keverést, a túlolajzást;
- ▶ Végezz általános karbantartó munkálatokat egy gépjárművön. (Olajcsere, zsírozás, hűtővíz, kerekek átcserélése, stb.);
- ▶ Cseréld gyújtógyertyákat, végezz azokon állítást, tisztítást;
- ▶ Szedj szét, tisztíts meg, és rakj össze egy kismotort. (Ügyelj a megfelelő szerszámok használatára, az alkatrészek tisztántartására, előolajozásra, stb.);
- ▶ Indíts be és kezelj:
 - ▶ egy fűvágógépet (berántósat)
 - ▶ egy csónakmotort
 - ▶ egy motorkerékpárt
 - ▶ egy szivattyút, áramfejlesztőt.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Jurek Aurél: Belsőégésű motorok, Tankönyvkiadó, Bp., 1957;
Surányi Endre: Az autó, Táncsics Kiadó, Bp., 1963;
Phil Mather: Robogók. Szerviz és javítás (maróti könyvek)

KERÉKPÁROS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Kerékpár kialakulása, története;
- ▶ Kerékpártípusok, fajták, kiegészítők;
- ▶ Kötelező kerékpáros felszerelések;
- ▶ Kerékpár helyes felmálházása;
- ▶ Alapvető kerékpáros KRESZ ismeretek;
- ▶ Vegyél részt egy, minimum 100 km-es kerékpártúrán;
- ▶ Mutasd be a helyes kerékpáros közlekedést úgy, hogy egy adott útvonalon a próbáztató előtt kerékpározol;
- ▶ Ismerd, és mutasd be az alábbi alapvető szereléseket: fékszerelés, defektjavítás, lánckenés.
Ismerd a szükséges szerszámokat, anyagokat.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Két keréken (Országos Balesetmegelőzési Bizottság);
Edward Pickering: Biciklizés kezdőknek, Kossuth Kiadó, 2013;
Dr. Nagy Sándor: Bicajos könyv;
Dr. Nagy Sándor: Kerékpárosok Könyve (Bicajos könyv II.)

MEGJEGYZÉS

A különpróba nem része a szakági különpróbának.

SZABÓ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd az alapvető öltéstípusokat (keresztöltés, láncöltés, szegőöltés, pelenkaöltés, gépöltés);
- ▶ Kisebb virág, vagy díszes monogram, vagy cserkészliliom kihímzése (pl. csajkazsákra);
- ▶ Varrj fel kézzel kapcsot, patentet, gombot;
- ▶ Készíts csajkazsákot, vagy könyvhuzatot, vagy szemüvegtokot;
- ▶ Ismerd a különböző anyagtípusokat (pl. vászon, klott, filc);
- ▶ Ismerd a különböző szövettípusokat (pl. dzsörzé, fésűs, sávoly);
- ▶ Tudj varrógéppel varni;
- ▶ Készíts egy keretmeseruhát, (zsákruhát) géppel varrva, valamilyen díszítési eljárást alkalmazva;
- ▶ Elkészített munkák szabásmintáit mutasd be a próbáztatónak.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Eva-Maria Heller: Varrás - Alapok és technikák, Tölgy Kiadó;

Nan Lides: Varrás - 200 kérdés és válasz, Gabo Kiadó, 2001

CUKRÁSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Gyűjts össze 25 kipróbált receptet az alábbiak szerint és rendezd füzetbe:
 - ▶ 5 sós jellegű
(pl.: pogácsa, stangli)
 - ▶ 5 töltetlen édes jellegűt
(pl.: teasütemény, keksz)
 - ▶ 5 sütés nélküli édesség
(pl.: pohárkrém, keksztekercs)
 - ▶ 5 töltelékes sült édesség
(pl.: piskótatekercs, krémes)
 - ▶ 5 torta
(töltelékkel, ill. bevonattal)
- ▶ Ismerd az édesség/desszertkészítés biztonsági és egészségügyi, valamint alapanyag tárolási szabályait;
- ▶ Látogass meg egy cukrászüzemet, és tájékozódj a szükséges berendezésekről, eszközökről;
- ▶ Állíts össze egy minimális "otthoni cukrászműhely" eszközállományt;
- ▶ A fenti 5 csoportból, összesen 3 receptet készíts el a próbáztató választása szerint;
- ▶ Egy táborban, partyan süss süteményt tábori körülmények között;
- ▶ Őrszvetőd születésnapjára készíts meglepetés tortát.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. Dunszt Károly: Cukrászati ismeretek (CD-melléklettel) Képzőművészeti Kiadó, 2012;
Édesanyád, nagymamáid receptgyűjteménye

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Ismerd meg a különböző liszteket (teljes kiőrlésű, graham, stb.) és a rövidítések jelentését (BL55, stb.);
- ▶ Tanulj meg kenyeret sütni dagasztó-, és kenyérsütőgép nélkül;
- ▶ Próbálj ki minél többféle kenyérreceptet, formát és lisztkombinációt, és tökéletesítsd a kedvenceidet (törekedj az állandó minőségre): 3 kenyér, 1 zsömlé, 1 kifli. Ezekből vigyél is kóstolót a próbázásra;
- ▶ Készíts kovászt lisztből és vízből, tartsd életben egy hónapig, és süss belőle legalább 5 alkalommal;
- ▶ Lásd el őrödöt szendvicsnek való kenyérrel vagy zsömlével egy egynapos kirándulásra, legalább egyszer.



HÁZIMUNKÁS

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Kérj szüleidtől bizonyítványt, hogy rendszeresen, szorgalmasan segítesz a házimunka elvégzésében az alábbiak szerint:
- ▶ Egy héten át végezd:
 - ▶ Saját és másvalaki cipőjének a tisztítása
 - ▶ Gáz/villanytűzhely tisztítása
 - ▶ Asztalterítés ebédre/vacsorára
 - ▶ Mosogatás ebéd/vacsora után
 - ▶ Vidd ki/le a szemetet
 - ▶ Takaríts ki legalább egy szobát (söpítés, porszívózás, felmosás, portörlet)
- ▶ Vezesd le a csapatotthon havi nagytakarítását 2 alkalommal;
- ▶ Készíts a csapatotthonban takarítóeszköz ellenőrző listát;
- ▶ Ismerd a tisztítószer hatását és veszélyeit (pl.: hypo, sósav);
- ▶ Készíts egy 10 pontból álló házi baleset listát elképzelésekkel, hogy hogyan lehet elkerülni;
- ▶ Állíts össze egy házi elsősegélydobozt (gyógyszerek nélkül).

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Arányi Mária: A kis háziasszony, Népszava Kiadó, 1990;

K. Daday Enikő – Pataki Mária: Kezdő háziasszonyok könyve, Agricola Kiadó és Kereskedelmi Kft. 1990;

Valamint édesanyád és nagymamáid tanácsai



BÉLYEGGYŰJTŐ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ A bélyeggyűjteményed legalább 500 db (14 év felett 1000 db) kifogástalan állapotban lévő (ép fogazatú) bélyeget tartalmazzon, albumba rendezve;
- ▶ Ismerj fel 12 db, a próbázató által bemutatott bélyeget;
- ▶ Ismertesd a bélyegek „szerkezetét”, vízjeleket, fogazatukat;
- ▶ Nyolc pénznemekre, államformákra vonatkozó kérdésből legalább ötre adj megfelelő választ;
- ▶ Ismertesd bélyeggyűjtési módszeredet (valamely ország vagy világrész bélyegeit, vagy valamilyen fajta – állat, virág, cserkész, hibás nyomású stb. – bélyegeket gyűjtesz);
- ▶ Ismerd a bélyeggyűjtés (kezelés) összes részletét;
- ▶ Cserkész témájú és kedvenc témájú bélyegeidet mutasd be rajszinten bélyegtörténeti kiselőadás keretében;
- ▶ Bélyegeiddel vegyél részt ifjúsági bélyegkiállításon, vagy iskolai kiállításon.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. James Mackay: Bélyegek és bélyeggyűjtés, Kossuth Kiadó, 2008;
Filyó Mihály: Bélyeggyűjtés, Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, 1989

MODELLEZŐ

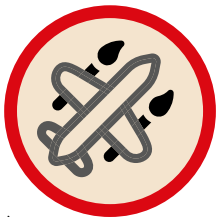
KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Makett összeállítása félkész elemekből (üzletekben kapható makett összerakása dobozból);
- ▶ Makett igényes elkészítése (boltban vásárolt makett összeépítése, festése, életszerűvé alakítása, különböző technikák alkalmazása, esetleg diorámba helyezése), ezen makett megépítése során háttérdokumentációt szükséges gyűjteni, hogy a valóságnak a leginkább megfelelő produktum készüljön;
- ▶ Makett saját kezű pontos építése (szabadon választott anyagból, egy valóságos tárgy kicsinyített másának az elkészítése);
- ▶ Szabadon választott modell építése. (Egy szabadon választott eszköz kicsinyített működőképes modelljének a megépítése.) A hangsúly itt nem a szépségen van, hanem egy működési folyamat megjelenítésén;
- ▶ Makett kiállítás látogatása;
- ▶ Mini műhely/munkahely kialakítása otthon, (próbáztatónak bemutatva);
- ▶ Helyi (környéki) makett- vagy modellversenyre nevezze be;
- ▶ Vizsgamunka elkészítése, melyet egy cserkészrendezvényen be kell mutatni a többieknek. Ez a munka a fenti pontok közül bármelyik modell vagy makett lehet (tehát a különpróba során minimum 3 munkát kell tudni felmutatni).

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

www.makettinfo.hu;

Promodell magazin.



GOMBÁSZ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Betöltött 14. életév;
- ▶ Szintfelmérő beszélgetés korábról megszerzett tudásról, tapasztalatról;
- ▶ Se nem állat, se nem növény, a gomba egy új élőlény;
- ▶ A gombák világának rendszerezése, gombahatározó megismerése;
- ▶ Gombák termőtestének fő határozóbélyegei;
- ▶ Halálosan mérgező gombafajok;
- ▶ 5 begyűjtött kevésbé ismert gomba meghatározása közösen;
- ▶ Gyűjtés szabályai;
- ▶ Piacon írd össze milyen gombákat és milyen formában árusítanak, elemzés a próbázttalóval;
- ▶ Mezei gombák gyűjtése (április-május);
- ▶ Szedés, tisztítás, elkülönítés gyakorlata. Gombavizsgálat;
- ▶ 25 ehető, 10 mérgező és 5 nem ehető faj biztos ismerete;
- ▶ Mi az a szarvasgomba, és hogy kapcsolódik a Jászsághoz?;
- ▶ Gombák tartósítása, szárítása, étkezési felhasználásának módjai;
- ▶ Gombák termesztése, lehetőségek, egy gombatenyészet házilagos elkészítése.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Kalmár-Huller: Gombák (búvár zsebkönyvek) Móra, 1985;
Babosné-Gyurkó: Gombák 2. (búvár zsebkönyv) Móra, 1987;
Albert-Locsmándi-Vasas – Ismerjük fel a gombákat 1, 2; Gabo kiadó, 2000;
Gábor Emese – Gombaismeret iskolásoknak;
www.gomba.lap.hu;
<http://divany.hu/életmod/2014/08/12/gomba/>

ERDÉSZ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Légy tisztában az erdő fogalmával, és ismerd az erdészeti törvény cserkészülethez kapcsolódó rendelkezéseit;
- ▶ Ismerd a hazai erdők meghatározó, valamint őshonos fafajtaíait, valamint leggyakoribb vadjait;
- ▶ Ismerd a faállományokat és az erdők kezelési módját;
- ▶ Értsd az éves fatermés meghatározását, ismerd az erdőbecslés, erdőhasználat, erdőművelés, kitermelés, felújítás, telepítés, stb. fogalmát;
- ▶ Ismerd a faanyagok szállítási módzatait, az erdészeti szerszámokat, eszközöket, gépeket;
- ▶ Az erdő védelme, a futóhomok kezelése és megkötésének eljárása;
- ▶ Termés-, virág- és levélgyűjtemény létrehozása, legalább 25 lány és 25 hazai fás szárú növényből;
- ▶ Erdőgazdaságok vezetése, látogatás egy síkvidéki és egy hegyvidéki erdőgazdaságba;
- ▶ Vegyél részt faültetésben, legalább 2 alkalommal.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Erdészeti Alapismeretek, Mezőgazdasági Kiadó, Bp. 1975;

Pataki Tamás: Erdészeti alapismeretek I-II. Agrárszakoktatási Intézet, Bp. 1999-2000

MADÁRVÉDŐ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Ismerd a hazai hasznos és kártékony, valamint védett madarakat;
- ▶ A madárvédelem fontossága és jelentősége;
- ▶ Lakóhelyed környékének és a közeli kirándulóhelyek madarainak megfigyelése;
- ▶ Tevékeny részvétel hasznos madarak védelmében;
- ▶ Madárodú és/vagy madáretető készítése, és ezek elhelyezésének módja, valamint annak ismerete, hogy hol lehet ezeket üzletben beszerezni;
- ▶ A madárvédelem népszerűsítése, amikor csak alkalom nyílik erre;
- ▶ Legalább raj szinten tarts kiselőadást a környéki madarokról (akár portya, vagy túra alkalmával).



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Schmidt Egon: Madárvédelem a ház körül, Kossuth Kiadó, 2001;

Schmidt Egon: Gyakorlati madárvédelem, Bp. 1982

GYÓGYNÖVÉNYKERTÉSZ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Gyógynövény gyűjtésének és biztonságos szárításának feltételei;
- ▶ Gyógynövénytörténet: kik, hogyan, miért keresték;
- ▶ 10 gyógynövényről tudni, hogy melyik részét gyűjtjük és, hogy mire használjuk;
- ▶ Ennek a 10 gyógynövénynek a gyűjtendő részének a felismerése;
- ▶ Gyógynövényrészek bemutatása;
- ▶ Gyógynövények hatásmechanizmusai, élettani hatásai;
- ▶ Gyógynövények gyakorlati alkalmazása: főzet és forrázat készítése.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. Bernáth Jenő - Németh Éva: Gyógy- és fűszernövények gyűjtése, termesztése és felhasználása, Mezőgazda Kiadó, 2008

FÜSZERKERTÉSZ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Ismerd és tudd a magyar konyha alapvető fűszereinek használatát, származását, és élettani tulajdonságait (paprika, bors, kömény, rozmaring, fahéj, stb.);
- ▶ Ismerj fel 8 fűszernövényt, (II. próbára készülve további nyolcat) és tudd, a növény mely része, hogyan és mire használható fűszerként, hogyan termesztethető, szaporítható;
- ▶ Ismerd 3-3 szabadon választott európai és nem európai nemzet konyhájának 5-5 alapvető fűszerét;
- ▶ Hozz létre egy kis fűszerkertet (ha máshogy nem, virágcserepekben), és termessz benne 5féle fűszernövényt, melyet a próbáztatónak mutass be;
- ▶ Készíts fűszeres élelmiszert az általad termesztett fűszerek felhasználásával, melyet táborban, portyán fogyasztotok el (ott is készítheted).



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Dr. Bernáth Jenő - Németh Éva: Gyógy- és fűszernövények gyűjtése, termesztése és felhasználása, Mezőgazda Kiadó, 2008

IDŐJELZŐ

KÖVETELMÉNYEK



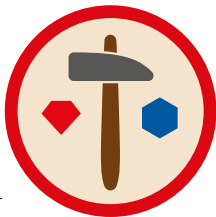
- ▶ Vezess naplót az időjárásról két hónapon keresztül legalább heti 4 megfigyeléssel, a következő rovatokkal: szél ereje és iránya, felhőzet (fajta, magasság) hőmérséklet, légnyomás, csapadék;
- ▶ Ismertesd a köd, a pára, a dér, a hó, az eső, a jégeső, a fagy, a szivárvány, a délibáb keletkezésének okait, a felhőképződés lényegét;
- ▶ Ismertesd az időjelzés és jóslás alapjait és kellékeit;
- ▶ Készíts házilag egy csapadékmérő és egy szélerősség-jelző készüléket;
- ▶ Értsd az újságban és az interneten megjelenő időjárási térképeket, tartsál ezekről rövid ismertetést;
- ▶ Beszélj a légnyomóról, (barométer) a hőmérőről, azok alkalmazásáról;
- ▶ Magyarázd meg a következő fogalmakat: viszonylagos nedvesség, hideg és meleg arcvonal, Beufort időjelző ABC, ciklon és anticiklon, stb;
- ▶ Beszélj a madarak és állatok időváltozással kapcsolatos „megérzéseiről”.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Günter D. Roth: Meteorológiáról mindenkinek, MK Klub, 2000;
Brian Cosgrove: Időjárás, Park Könyvkiadó, 1992

GEOLÓGUS

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Az ásvány, a kőzet, a talaj és a kövület fogalma. Legalább 12 féle gyakoribb ásvány, 6 féle kőzet, 6 féle talaj és 4 féle érc ismerete;
- ▶ Tudd, mire használhatóak a fentiek és hol találhatók Magyarországon, valamint tudod, hogy a Föld mely részein vannak drágakövek, arany, ezüst, ólom, rézércek s hogyan fordulnak elő;
- ▶ mi a különbség a tömeges és az üledékes kőzet között, a telérek és telepek között. Mit nevezünk geológiai koroknak, és miben különböznek ezek egymástól;
- ▶ mi a földrengés, milyen szerepe van a víznek a földben, mi a hévíz és az ásványvíz, melyek ezek hazai példái;
- ▶ mit nevezünk gázos kútnak, hol van ilyen Magyarországon, mi az artézi kút, hol van ilyen Magyarországon;
- ▶ hányféle szén létezik, mik a jellemzőik, valamint melyek a főbb szénhidrogének, mi az ásványolaj, hol találhatóak energiahordozók Magyarországon;
- ▶ Saját ásvány- és kőzetgyűjtemény kialakítása (minimum 25 féle), fejlesztése. Ásvány- és kőzet- talaj határozás.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Chris Pellant: Kőzetek és ásványok, Taramix, Bp. 2008;

Bognár László: Ásványhatározó, Elte Eötvös Kiadó, Bp. 1995

HORGÁSZ

KÖVETELMÉNYEK

ELMÉLET

- ▶ Halászati-horgászati törvény;
- ▶ Országos és helyi horgászrend;
- ▶ A halór és hatásköre;
- ▶ Korosztályok (gyerek, ifi, felnőtt);
- ▶ Horgászvizsga kritériumai;
- ▶ Halak és élőhelyeik, fontos rendelkezések;
- ▶ Őshonos és betelepített halfajok;
- ▶ Védett halaink;
- ▶ Tilalmak és méretkorlátozások.



GYAKORLAT

- ▶ Bot – Orsó – Horgászláda;
- ▶ Damil, úszó, horog;
- ▶ Különböző csomók, horogkötés, ereszték beállítás;
- ▶ Finomszerelések, feeder, pergető stb. módszerek.
- ▶ Egyéni otthoni gyakorlati feladatok:
- ▶ A fogási naplón kívül vezessen egy részletes naplót is (Időpont, Helyszín, Hal fajtája, Súlya, Hossza, Módszer, Csali);
- ▶ Horgászláda rendberakása, felszerelés rendszerezése;
- ▶ 3 db horog megkötése, úszós szerelék szemléltetése rajzon.

ZÁRÓFELADATOK

- ▶ Jelképes horgászvizsga letétele: szerelék összeállítása önállóan, halfogás;
- ▶ Halfeldolgozás, pucolás, fűszerezés, sütés.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Moder Horgászat A-tól Z-ig Fish-Line Könyvkiadó Bp., 2009;
https://www.nebih.gov.hu/szakteruletek/szakteruletek/foldmuv_ig/szakteruletek_fm/vho_fm/halaszat/horgaszvizsga

SPORTOLÓ

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Ismerd a magyar sport fejlődésének történetét, kiváló versenyzőinket, az olimpiai játékokon elért eredményeket (10 magyar érem az elmúlt 100 év olimpiáiról);
- ▶ Az alábbi sportágakból kettőnek részletes ismertetése, továbbá vállalj ezekben bíraskodást (méta, futball, amerikai futball, baseball, soft-ball, jégkorong, gyeplabda, kosárlabda, kézilabda, röplabda, asztalitenisz, tenisz, futás, kerékpározás, stb.);
- ▶ Ismerd két kiválasztott sportág történetét, fejlődését, kiváló versenyzőit és azok teljesítményét;
- ▶ Mozogj rendszeresen! Indulj amatőr versenyeken, ha pl. futsal egy év alatt gyűjts versenyeken 40 km-t, 16 év felett 80 km-t.



IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Antal Zoltán - Sass Tibor: A magyar Sport kézikönyve, Bp. 1984;
Nemzeti Sport évkönyvek

VÍZITÚRA

KÖVETELMÉNYEK

- ▶ Tudd felsorolni Magyarország folyóit, tavait;
- ▶ Alapvető Vízi KRESZ táblák ismerete;
- ▶ Kötelező vízitúra hajófelszerelések, hajóra vonatkozó előírások;
- ▶ Úszástudás: 200 méteren tetszés szerint, 5 méter víz alatt;
- ▶ Túrakenu típus ismérvei;
- ▶ Túrakenuvál: evezés, hajó kezelés (mosás, tisztán tartás), tárolás, kikötés, kiemelés;
- ▶ Csomagolás vízitúrára, előírt felszerelések és csomagok elhelyezése a hajóban;
- ▶ Teljesíts egy vízitúrát legalább 4 nap/3 éjszaka kint alvással, túranaplóval;
- ▶ Tetszőlegesen kiválasztott magyar hajós életrajzának ismerete;
- ▶ Mutasd be a mentőmellény helyes felvételét és helyes beállítását;
- ▶ Tudd és alkalmazd a borulás esetén szükséges teendőket.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

vizi.cserkesz.hu;
www.magyar-vizitura.hu.

MEGJEGYZÉS

Ez a különpróba megszerzése bár nem jogosít a vízcserkés szakági jelvények viselésére, de a vízcserkés szakági különpróba megszerzéséhez beszámítható.



ÚSZÓ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Fejesugrással érkezz a vízbe;
- ▶ Ússz 50 métert ruhában; hosszú ujjú ingben, hosszúnadrágban. Vedd le felsőruháidat a vízben, a medence vagy a fenék érintése nélkül;
- ▶ Ússz 100-100 métert hátúszással (kezek keresztbe fonva a mellkason), oldalazó úszással (egyik kezet használva, másikat a törzshöz szorítva);
- ▶ Halássz ki két bedobott pénzdarabot, vagy apróbb tárgyat 2 méter mélységről;
- ▶ Ússzál 1 kilométert lassú, kitartó úszással, tetszőleges úszásnemben, fejesugrással kezdj;
- ▶ Ugorj bármilyen ugrással nagyobb magasságból a vízbe (legalább 4 méter);
- ▶ Ússzál a víz alatt legalább 18 métert.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Antal Zoltán - Sass Tibor: A magyar Sport kézikönyve, Bp. 1984;
Nemzeti Sport évkönyvek

MEGJEGYZÉS

A különpróba nem része a szakági különpróbáknak.

ATLÉTA

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ 14 éves életkor;
- ▶ Mutass be jártasságot a következőkből: ugrókötelezés, fekvőtámasz, felülés;
- ▶ Fuss 100 métert 13 másodpercen belül, vagy 800 métert 3 percen belül, vagy 5 km gyaloglás 45 percen belül;
- ▶ Ússz 100 métert mellúszásban 3 percen belül, vagy pillangó úszásban 4 percen belül, vagy gyorsúszásban 2 percen belül, vagy hátúszásban 2,5 percen belül;
- ▶ Ugorj 120 cm magasra, vagy rúddal 200 cm magasra, vagy 3,5 m távolra, vagy 8 m-t hármassugrással;
- ▶ Súlylökés (3kg) 7m-re, vagy diszkoszvetés (1kg) 18m-re, vagy gerelyhajítás 22m-re, vagy kislabdadobás 40m-re;
- ▶ A fenti pontokból egy, egy 2,5 órán belül futott félmaratonnal kiváltható.

CÉLLÖVŐ

KÖVETELMÉNYEK



- ▶ Ismerd, és mutasd be a fegyver biztonságos kezelését (épületben, szabadban, szállításnál, gépkocsiban, tisztításnál);
- ▶ Ismerd a légpuska vagy légpisztoly vagy íj szerkezetét, működését, fegyvered/íjad magad tisztítod, ápolod;
- ▶ Álld ki a következő teljesítmény próbákat (legalább kettőt):
- ▶ Légpuskával adj le összesen 20 lövést, 5-5 lövést fekvő, ülő, térdelő és álló testhelyzetből. Minden 5-5 lövésből 3 találjon bele egy 12 cm átmérőjű körbe 15 m távolságból. VAGY
- ▶ Légpisztollyal adj le 20 lövést álló testhelyzetből, amelyekből legalább 10 találjon bele egy 10 cm átmérőjű körbe 10 m távolságból VAGY
- ▶ Íjjal 5 lövésből (3 próbálövés után) találj bele a céltáblán felfestett 15 cm átmérőjű körbe. Fiúknak 15 m, lányok 10 m távolságból.
- ▶ Tartósan, (10-12 alkalommal / 5-6 héten át) kell gyakorolni.

IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Káldi Gábor: Az elöltöltő fegyveres lövészet alapjai,

Magyar Elöltöltő Fegyveres Lövészek Szövetsége, Budapest, 1999

MESTERKÜZDŐ

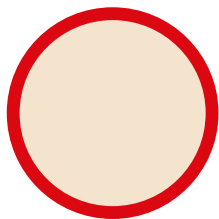
KÖVETELMÉNYEK

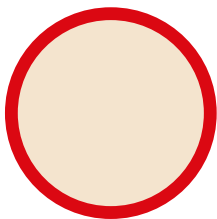
- ▶ Mutasd be tudásodat az alábbi küzdősportok egyikében:
 - ▶ birkózás
 - ▶ kardvívás
 - ▶ párbajtőrívás
 - ▶ ökölvívás
 - ▶ Baranta
 - ▶ Judo (övvel rendelkezel)
 - ▶ Karate (övvel rendelkezel)
 - ▶ Taek-won-do (övvel rendelkezel)
- ▶ Legalább 6 hónapon át edzésen veszel részt heti rendszerességgel;
- ▶ Legalább 2 versenyen részt veszel/övet szerzel;
- ▶ Ismered a verseny- és küzdőszabályokat, űrsöd tagjainak mutasd be a támadás és a védekezés helyes alkalmazását.

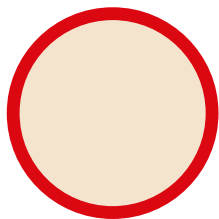
IRODALOM, SEGÉDANYAGOK

Antal Zoltán - Sass Tibor: A magyar Sport kézikönyve, Bp. 1984;
Nemzeti Sport évkönyvek









JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

JEGYZETEK

TARTALOMJEGYZÉK

○ TÁJÉKOZÓDÁS	9
○ TŰZRAKÓ	10
○ ELSŐSEGÉLYNYÚJTÓ	11
○ SZAKÁCS	12
○ SZÁLLÁSMESTER	13
○ HONISMERET	14
○ CSERKÉSZTÖRTÉNÉS	15
○ CSOMÓZÓ	16
○ TELJESÍTMÉNYTÚRÁZÓ	17
○ TÚLÉLŐ	18
○ JAMBOREE	19
○ CSILLAGÁSZ	20
○ JELADÓ	21
○ EGERÉSZÖLYV	22
○ HÁROM SASTOLL	23
○ SZENTÍRÁISISMERET	24
○ EGYHÁZSZOLGÁLAT	25
○ NÉPDALOS	26
○ NÉPTÁNC	27
○ ZENÉSZ	28
○ KÜRTÖS	29
○ SZÍNÉSZ	30
○ SZÓNOK	31
○ TOLMÁCS	32
○ OLVASÓ	33
○ KOMMUNIKÁCIÓ ÉS HELYESÍRÁS	34
○ RAJZOLÓ – FESTŐ	35
○ FÉNYKÉPÉSZ	36
○ VIDEÓS	37
○ KÖNYVKÖTŐ	38

○ TITKÁR - IRODISTA	39
○ JOGI ISMERETEK	40
○ PÉNZÜGY	41
○ HELYI IDEGENVEZETŐ	42
○ MENTŐ	43
○ TÚZOLTÓ	44
○ VILLANYSZERELŐ	45
○ ASZTALOS	46
○ RÁDIÓS	47
○ LAKATOS	48
○ MOTORSZERELŐ	49
○ KERÉKPÁROS	50
○ SZABÓ	51
○ CUKRÁSZ	52
○ PÉK	53
○ HÁZIMUNKÁS	54
○ BÉLYEGGYŰJTŐ	55
○ MODELLEZŐ	56
○ GOMBÁSZ	57
○ ERDÉSZ	58
○ MADÁRVÉDŐ	59
○ GYÓGYNÖVÉNYKERTÉSZ	60
○ FÜSZERKERTÉSZ	61
○ IDŐJELZŐ	62
○ GEOLÓGUS	63
○ HORGÁSZ	64
○ SPORTOLÓ	65
○ VÍZITÚRA	66
○ ÚSZÓ	67
○ ATLÉTA	68
○ CÉLLÖVŐ	69
○ MESTERKÜZDŐ	70



**A KÜLÜNPRÓBA JELVÉNYEK
INNEN TÖLTHETŐEK LE
A HÍMZÉSHEZ**

Nyomdai munkák: Gelbert Eco Print Kft.
Felelős vezető: Gellér Róbert ügyvezető





MCSSZ
2019